

گفت‌و‌گو

یادداشت

تائیر گفت‌وگوهای تهران و ریاض بر مذاکرات وین

مهدی مطهرنیا

تحلیلگر مسائل بین‌الملل

عربستان سعودی یکی از قدرت‌های منطقه در کنار ایران، ترکیه و اسرائیل به شمار می‌رود. عربستان امروزی به عنوان یک قدرت منطقه‌ای، با اصطکاک‌های تعریف شده با جمهوری اسلامی ایران و با نزدیکی معین با تل آویو و همراهی مشخص با ایالات متحده آمریکا مطرح است.نقاط اصطکاک ایران و عربستان و سابقه آن در دهه حاضر پیش روی همه است. در خواست ریاض برای حضور در مذاکرات برجامی و گروه مذاکره‌کنندگان قبل از برگزاری مذاکرات وین مطرح بود. از این جهت این شبهه پیش می‌آید که ساز و کاری میانی بین ایران و گروه ۵+۱ در ارتباط با عربستان مورد عنایت قرار گرفته‌است. از همین روزمذاکرات تهران و ریاض به موازات مذاکرات وین آغاز می‌شود و در شرایطی که عربستان به طور رسمی به مذاکرات ۵+۱ نمی‌پیوندد، به عنوان یکی از کنشگران منطقه‌ای مؤثر بر حرکت ۵+۱ در ارتباط با ایران وارد عمل می‌شود. این یک فرضیه است که به دنبال اثبات یا نافی خود حرکت می‌کند؛ نشانگان موجود این نتیجه را به عربستان می‌گذارد که مذاکرات دو کشور، مذاکراتی است که می‌تواند اثر بسزا و شایسته‌ای را از آنچه که در وین انجام می‌شود از خود به‌جا بگذارد. انتشار فایل صوتی وزیر امور خارجه ایران و اشاره به رفتارها و کنش‌های تعریف شده هدفمند مسکو و ریاض در ارتباط با پرونده هسته‌ای ایران، اکنون پیش روی تحلیلگران قرار دارد و با توجه سابقه رفتارها و کنش‌ها در عرصه موجود منطقه‌ای و بین‌المللی با توجه به گزاره‌های مطرح شده این فرضیه را تقویت می‌کند که ۵+۱ با توجه به تجارب موجود در مذاکرات قبلی در یافته‌است که باید ادبیتانی را برگزیند که حساسیت‌های کند و ایجادکننده اینرسی سکون در ارتباط با مذاکرات را کاهش دهد. در همین راستا به جای اضافه کردن عربستان سعودی به گروه ۵+۱ و تبدیل آن به ۶+۱ مذاکرات موازی ایران و عربستان را حمایت و مورد استقبال قرار داده‌است. از طرفی روند مذاکرات تحرکات عربستان خارج کرده و از طرف دیگر عربستان نیز می‌تواند این امتیاز را حاصل کند که در بستر مذاکرات هسته ای وین، گفت‌وگوهای مستقیم خود را با ایران به انجام می‌رساند تا در بر تو آن دو طرف بتوانند به نتایج سودبخشی دست یابند تا امکان پیشرفت در دور بعدی مذاکرات و من فراهم شود. رویکردهای عربستان، اسرائیل و در حاشیه آن ترکیه، یکی از متمیزهای مطالعه مورخ در مساله هسته‌ای و منطقه‌ای است. قدرت کلاسیک ایران در منطقه سبب شده تا دیگر کنشگران در منطقه با دقت و تأمل بیشتری به این موضوع بنگرند و برنامه‌ریزی‌های استراتژیک خود را داشته باشند. ایران یک کشور تعریف شده است که تنها در منطقه بلکه مؤثر بر گرنیگاه‌های قدرت بین‌المللی نیز بوده است. به گونه‌ای که ایران بارها تحت هجوم کشورهای متفاوت و به واسطه گذار از یک نظم به نظمی دیگر در کانون‌های تاریخی متفاوت بوده‌است، بنابراین آنچه امروز شاهدش هستیم این است که نوع ارتباط ایران با دیگر قدرت‌های منطقه‌ای و همچنین ارزیابی و ارزشیابی این روابط می‌تواند بر پرونده‌ای مانند پرونده هسته‌ای اثر مستقیم به‌جا بگذارد.

روی خط

حسن‌هانی‌زاده:

عربستان در سدد تغییر رفتار ش در منطقه‌است

یک کارشناس مسائل خاورمیانه، در خصوص روابط عربستان و ایران گفت: در واقع گفت‌وگوهای ایران و عربستان از ۹ آوریل گذشته در بغداد با نظارت دولت عراق آغاز شده و سه دور گفت‌وگو در طول نزدیک به یک ماه گذشته بین دو تیم ایرانی و عربستانی برگزار و پیشرفت‌هایی حاصل شده است اما هنوز علنی نشده و به یک نقطه مشترکی نرسیده‌اند. حسن‌هانی‌زاده اظهار داشت: تمایل عربستان به حل اختلافات خود با ایران بر ایند چند اتفاق منطقه‌ای و جهانی است. اولاً عربستان در گذشته تحت چتر حمایتی دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور سابق آمریکا، نقش تهاجمی در رخدادهای منطقه ایفا کرد، مخصوصاً علیه ایران جریان سازی شدیدی داشت. با شکست دونالد ترامپ در انتخابات ۲۰۲۰ و پیروزی جو بایدن نامزد حزب دموکرات در واقع چتر حمایتی آمریکا از عربستان برداشته شد و نگاه تیم جو بایدن نسبت به حاکمیت محمد بن سلمان، ولیعهد عربستان، کاملاً منفی است. وی افزود: بازگشایی پرونده سلمان جمال قاشقچی روزنامه نگار بر جسته سعودی و همچنین مسأله حقوق بشر و جنگ علیه یمن سه موضوعی است که در مدار توجه تیم جو بایدن است. علاوه بر این تیم فعلی آمریکا رابطه نزدیک با محمد بن نایف، ولیعهد سابق عربستان، که اکنون در حصر خانگی است دارد و با این مسأله موجب شده که جو بایدن در صدد بر کناری محمد بن سلمان و جایگزینی محمد بن نایف به عنوان ولیعهد برآمده و از این لحاظ عربستان به شدت احساس نگرانی می‌کند. به همین دلیل با توجه به وجود اختلاف بین کاخ سفید و حاکمیت عربستان محمد بن سلمان در صدد است که یک تغییرات اساسی در رفتار تهاجمی خود در منطقه ایجاد کند. وی تصریح کرد: اظهار تمایل قبصل بن فرحان، وزیر خارجه عربستان، برای پایان دادن به جنگ یمن و اظهار تمایل محمد بن سلمان ولیعهد عربستان برای برقراری رابطه با ایران و سفر یک هیأت بلند پایه سعودی به دمشق برای گشایش سفارت عربستان در سوریه موجب شده که عربستان به شدت از سوی آمریکا احساس نگرانی کند و به سمت محور مقاومت و ایران متمایل شود. این حرکت عربستان نشانهٔ انفعال است ضمن اینکه عربستان در صدد بوده با ظرفیت ایران از بانلای یمن خارج شود و جنگ یمن را به پایان برساند. این کارشناس مسائل خاورمیانه در خصوص بهبود رابطه سوریه و عربستان نیز خاطر نشان کرد: عربستان در طول بحران ۱۰ ساله سوریه نقشی کاملاً تخریبی ایفا کرد. برآیند گزارش‌ها نشان می‌دهد که عربستان در طول این ۱۰ سال ۸۰۰ میلیارد دلار کمک مالی در اختیار گروهک‌های تروریستی قرار داده و اکنون در صدد است که با سوریه رابطه جدیدی برقرار کند. به دلیل اینکه انتخابات ریاست جمهوری در سوریه در پیش است و در این انتخابات بشار اسد رئیس‌جمهور فعلی بار دیگر به پیروزی خواهد رسید، بنابراین عربستان به این نتیجه رسیده که باید با سوریه و بشار اسد کنار بیاید و مشکلات خود را حل کند زیرا این نقش تخریبی که عربستان در بحران سوریه در ایفا کرد نتوانست در تغییر شطرنج سیاسی سوریه مؤثر باشد به همین دلیل عربستان هم با ایران و هم با سوریه قصد برقراری ارتباط دارد.

سیدمصطفی هاشمی طبادر گفت و گو با «آرمان ملی»:

ظریف برنامه محور،

رای بالایی دارد

◀ **مخالقان، «نهضت ظریف کشی»**

به راه انداخته‌اند

◀ **در خصوص مشارکت مردم روغن ریخته**

رامی توان بر گرداند؟

آرمان ملی – حمید شجاعی: یک ماه تا برگزاری انتخابات ریاست جمهوری سیزدهم باقی است و همزمان با نهاد‌های اجرایی و نظارتی که مقدمات کار را برای برگزاری انتخاباتی مطلوب فراهم می‌کنند جریان‌های سیاسی فعالیت‌های انتخاباتی خود را با شدت بیشتری انجام می‌دهند. اصولگرایان که همچنان سخندان اجماع بر روی آیت‌ا... رئیسی است و بنا دارند که در انتخابات در پیش صرفاً از وی حمایت کنند، هر چند که برخی چهره‌های دیگر حاضر شوند. از سوی دیگر اصلاح‌طلبان برنامه‌های ۱۱ نامزد ریاست جمهوری را در جبهه‌اصلاحات بررسی کرده‌اند و در این میان ۳ نفر یعنی محمد جواد ظریف، اسحاق جهانگیری و محمدرضا عارف برنامه‌ای ارائه نکرده‌اند تا ابهامات پیرامون حضور ظریف و جهانگیری در انتخابات همچنان ادامه داشته باشد. این در حالی است که به اذعان قاطبه اصلاح‌طلبان اگر ظریف بپذیرد که در انتخابات حاضر شود اجماع اصلاح‌طلبان بر روی وی شکل خواهد گرفت و کمپین‌های حمایتی از وی برپا خواهد شد. هر چند که تا سه‌شنبه ۲۱ اردیبهشت ثبت‌نام‌ها آغاز خواهد شد و مشخص می‌شود که در عرصه اجرا و عمل چه کسانی به رقابت‌های حساس انتخابات ریاست جمهوری ۱۴۰۰ وارد می‌شوند. در این راستا برای بررسی فعالیت جریان‌های سیاسی حاضر در انتخابات، کاندیداهای مدنظر، مشارکت مردم و اعتماد عمومی و آنچه در سپهر سیاست ایران می‌گذرد «آرمان ملی» با سید مصطفی هاشمی طبا فعال سیاسی و نامزد انتخابات پیشین ریاست جمهوری به گفت و گو پرداخته است که می‌خوانید.

◀ **ارزیابی شما از آرایش و چینش جریان‌های سیاسی و چهره‌های حاضر در انتخابات پیش رو چگونه است؟**

شرایط فعلی چندان قابل تحلیل نیست و حقیقتاً اطلاعاتی که از طریق رسانه‌های عمومی به دست می‌آوریم حکایت از این نمی‌کند که فعلاً اراده خاصی برای اینکه چه کسی به طور قطع در انتخابات حاضر و به موقعیت خواهد رسید وجود داشته باشد، البته در میان اصولگرایان بحث آقای رئیسی مطرح است که هر چند خود رئیس دستگاه قضا چند مرتبه اعلام کرده در انتخابات حضور نخواهد یافت اما فکر می‌کنم که اگر آقای خواهد آورد. یعنی به فرض شرکت همان افراد در انتخابات مجلس آقای رئیسی رای خواهد آورد. از طرفی بحث آقای لاریجانی مطرح است که حضور وی نیز با اما و اگرهایی روبه‌رو است و در شرایط فعلی به نظر کم کسی که بتواند در میان این افراد چه اصولگرایان و چه اصلاح‌طلبان رای درست و حسابی بیاورد کمتر پیدا می‌شود. اشکال بزرگ رای نیز این است که به نظر شرایط و مسائل کشور به نحوی شده که آنهایی که می‌گویند قصد حضور در انتخابات داریم محکم نمی‌گویند و منتظرند تا به نحوی از داسنان فرار کنند، چراکه مسائل کشور به سمت و سویی رفته که به این سادگی‌ها قابل حل نیست و افراد نیز احتمالاً احساس می‌کنند که قادر به حل مسائل و پیشبرد کار نیستند. بدین جهت است که در کنش‌گری خود نسبت به حضور یا عدم حضور در انتخابات با دست پس زده و با پایی می‌کشند. هر چند که هیچ کدام از کاندیداهای برنامه خاصی غیر از کلی گویی ندارند که در فهرست مجموعه مشکلاتی که در کشور است بتوانند ۱۵ سر فصل اساسی بر شمارند. لذا هیچ کدام هیچ برنامه‌ای ندارند که اگر وارد عرصه انتخابات شوند با این مشکلات چگونه برخورد کنند. بنابراین موضوع همبستور لاینحل است. به نظر اصولگرایان دنبال این هستند که این مسئولیت را گردن آقای رئیسی بیندازند و خودشان بگریند. اصلاح‌طلبان هم هنوز نتوانستند به یک جمع بندی برسند که چه کسی بیاید و چه کاری می‌خواهد انجام دهد. به هر جهت هنوز قضیه انتخابات باز است و می‌توان تحلیل‌های متفاوتی از آن ارائه داد.

◀ **از دیدگاه شما به لحاظ آسیب‌شناسانه چرا هیچ کدام از دولت‌ها بر برنامه‌های مدون و قابل اجرا در حوزه‌های مختلف وارد نشده‌اند و صرفاً روسای جمهور به کلی‌گویی‌هایی بسنده کرده‌اند و وعده‌ها هم تحقق نیافته‌است؟**

من معتقدم عدم شناخت کل حاکمیت از مسائل پیش رو، پیش‌بینی‌هایی که باید صورت بگیر، اینکه منابع ما چگونه اختصاص پیدا کند و باید چه آینده‌ای داشته باشیم کاملاً مشهود و در عین حال مبهم بوده‌است. شما به سوابق روسای جمهوری که تاکنون بر مسند بوده‌اند نگاه کنید روسای جمهور هر کدام معلم، روحانی، حقوقدان و دانشگاهی بودند و مشاغل مختلفی داشتند و از آن حوزه رئیس‌جمهور شدند، ولی به نظر من هیچ‌کدام راجع به اینکه آینده کشور باید چگونه رقم بخورد، منابع کشور چیست، چقدر است، چگونه باید هزینه شود و اولویت‌های هزینه‌های کشور چه باید باشد که آینده مناسبی

manmeli.ir

دوشنبه
۰۲۰۲۰
۱۴۰۰
۲۷ رمضان ۱۴۴۲ ه‍.ق
۲۰۲۱

سال چهارم
شماره ۱۰۰۷

شده که مسائلمان را حل می‌کند و به او رای می‌دهند. مردم تقصیری ندارند بالاخره زندگی دارند و گرفتارند؛ امانت‌دار کسی است که مسئول است و باید رعایت امانت ملی را انجام دهد و کاری کند که در نهایت به نفع جامعه و کشور تمام شود.

◀ **فضای جامعه به نحوی است که اعتماد مردم به دولت و رویه‌های موجود کاهش یافته و امیدوی به تغییر به سمت امر مطلوب ندارد؛ اساساً این کاهش امید و اعتماد از چه چیزی نشأت می‌گیرد و چرا باید به جای اعتماد روز افزون شاهد کاهش اعتماد عمومی باشیم؟**

من معتقدم یکی از دلایل این امر این است که دولت‌ها تصمیم‌های درست و مناسبی نمی‌گیرند و به واسطه یک تصمیمات بعضاً جامعه به سمت بحران می‌رود. دیگر اینکه علاوه بر اینکه دولت‌ها خود با مشکلاتی مواجه هستند از سوی دو توپخانه مورد هجمه و تخریب قرار می‌گیرند. از جمله در این مدت دولت آقای روحانی را یک توپخانه خارجی‌ها می‌کوبد و عاملی مثل ترامپ هم آن توپخانه را تشدید کرده و هم خود به توپخانه اضافه‌ای علیه دولت تبدیل می‌شود. دوم توپخانه‌های داخلی هستند که هم نظر با توپخانه‌های خارجی عمل می‌کنند. لذا وقتی که ترامپ یا نتانیاهو می‌گویند برجام بد است مخالفان داخلی نیز برجام را توافق بد و خیانت قلمداد می‌کنند. در این میان با تماشای این صحنه که هم داخلی‌ها مثل صدواسیما، دلوایسان و کیهان و کوبیدن دولت مشغولند و هم خارجی‌ها پس در نتیجه این هجمه‌های دو جانبه مردم نیز دولت را نکوهش می‌کنند اما نکته اینجا است که در نتیجه این اتفاقات اعتماد مردم نه به دولت بلکه به نظام کاهش می‌یابد. البته به نظر من اصل قضیه در این هجمه‌ها و حمله‌ها به قضیه نفوذ باز می‌گردد. یعنی درست است که یک آدم وجیه و خوب یک حرفی می‌زند ولی اگر ریشه‌یابی شود به همان جریان نفوذ بر می‌گردد. لذا این همه حمله به دولت که به حمله به نظام و بی‌اعتمادی مردم منجر می‌شود نتیجه نفوذ است. نتیجه یک ذهن موثر و مرتب داخلی نیست. ذهن مرتب داخلی در این نقد راه‌حل می‌دهد اما تخطئه و تخریب نمی‌کند و به مردم احساس ناامنی نمی‌دهد، البته بسیار گفته می‌شود که باید شرایط را برای مشارکت حداکثری آماده کنیم و در این راستا برخی اقدامات انجام بپذیرد اما من بلد نیستم که چگونه می‌توان روغن ریخته را چگونه به جای خود بازگرداند. ریختن روغن کاری ندارد بلکه برگرداندن آن مهم است، لذا شاید برخی در این فاصله کم تا انتخابات کاری‌های برای افزایش مشارکت بلد باشند اما به نظر من نمی‌شود کاری انجام داد.

◀ **واکنش‌های بسیاری را در خصوص انتشار فایل صوتی قطعی شده آقای ظریف شاهد بودیم و هر کسی از ظن خود به اظهار نظر در این خصوص پرداخته‌است؛ اساساً این نوع رویکردها از چه جهتهت و با چه اهدافی تحلیل می‌کنید؟**

این مساله ابعاد مختلف و پیچیده‌ای دارد. من معتقدم آقای ظریف در خصوص شهید حاج قاسم سلیمانی اصلا حرف نامربوطی نزد و گفت که ما دیپلماسی را خرج مردم کردیم. نه اینکه بگوید من نظری نداشتم بلکه گفت هر نظری که شهید سلیمانی داشت من انجام دادم. ولی در یک هفته اخیر یک نهضت ظریف کنوی راه افتاده و استنباط من این است و مطمئن نیستم، اما به نظر من این قضیه درز کرده که ابزاری برای کوبیدن آقای ظریف شود که احیاناً جرات آمدن به میدان ریاست جمهوری نکند. این یک بعد قضیه است و ممکن است این اتفاق نیز بعدا افتاده باشد و کسانی که مخالفان ظریف هستند از آن استفاده کرده باشند، ولی اما اینکه ما یک فایل غیرقابل انتشار که برای آینده بود درز پیدا کند و به دست رسانه‌های خارجی برسد مشکوک و نشان‌دهنده این است که باید خیلی دقت کرد که چه کسانی این کار را انجام داده‌اند، البته بحث همزمانی انتشار این فایل صوتی با نشست‌های وین در جهت تأثیرگذاری بر مذاکرات نیز مطرح است برای اینکه اگر با همان شرایطی که مقام معظم رهبری گفتند بازگشت آمریکا به برجام اتفاق بیفتد درچه بزرگی به روی کشورمان باز می‌شود و برخی قدرت‌ها از این درچه سود نبرده و زیان خواهند کرد، بنابراین باید به موضع تحت تأثیر قرار دادن مذاکرات وین و احیانا به بن رساندن آن نیز نگاه ویژه‌ای داشت.

◀ **آقای ظریف یکی از چهره‌هایی است که اصلاح‌طلبان بر وی حضور او در انتخابات حساب ویژه‌ای باز کرده‌اند و حتی سخنان او اجماع بر روی او به میان آمده‌است؛ اساساً کاندیداتوری وزیر امور خارجه در انتخابات را چطور تفسیر می‌کنید؟**

به نظر من آقای ظریف کاراکتر خوبی دارد، بلیغ سخن می‌گوید و به مسائل دنیا آشنا است اما اینکه توانایی و بینش اداره کشور را داشته باشد باید دید چه برنامه‌ای دارد. یعنی اگر ظریف خواهد حضور داشته باشد باید به برنامه او دقت کرد. یعنی ممکن است یک نفر شخص بسیار توانمندی باشد اما دیدگاه اقتصادی و اجتماعی ضعیفی داشته باشد و بینش فرق کند. شخصی که برای ریاست جمهوری می‌آید باید اینگونه محک بخورد که در مسائل مختلف چه راه‌حلی ارائه می‌دهد. من معتقدم اگر آقای ظریف برنامه داشته باشد، در انتخابات حاضر شود و آن بخش از جامعه در انتخابات مجلس بازم محک شرکت نکرده بودند به میدان بیایند ظریف رای خوبی خواهد آورد، البته من بعید می‌دانم که در انتخابات پیش رو دوقطبی ایجاد شود.

◀ **آقای ظریف**

کاراکتر خوبی

دارد، بلیغ سخن

می‌گوید و به

مسائل دنیا آشنا

است اما اینکه

توانایی و بینش

اداره کشور را

داشته باشد باید

دیدچه برنامه‌ای

دارد، یعنی اگر

ظریف بخواد

حضور داشته

باشد باید به

برنامه او دقت کرد.

یعنی ممکن است

یک نفر شخص

بسیار توانمندی

باشد اما دیدگاه

اقتصادی و

اجتماعی ضعیفی

داشته باشد و

بینش فرق کند

فرارو

صبح زنگنه:

مذاکرات وین تصورات عربستان را تغییر داد

یک تحلیلگر مسائل بین‌الملل اظهار داشت: باید علت اختلافات میان ایران و عربستان مشخص شود و بینیمه که آیا منشأ اختلافات از بین رفته یا خیر؟ بخشی از اختلافات ایجاد شده میان دو کشور و قطع روابط موجود، به اقدامات تحریک آمیز عربستان در اعدام علمای شیعه و به دنبال آن بروز اعتراضاتی در ایران و در نهایت حمله به سفارت عربستان در تهران و کنسولگری اش در مشهد برمی‌گردد. جمران نوشت، صباح زنگنه گفت: البته بیشتر هم مقدماتی برای قطع روابط فراهم شده بود و صرفاً بهانه‌ای نیاز داشت که به وجود آمد. یکی دیگر از دلایل بروز اختلاف میان دو کشور مربوط به بلندپروازی‌ها و اقدامات فرادینی نسل جدید حکومت عربستان است که تأثیراتی در منطقه برجای گذاشته‌است. تأثیراتی که بیشتر جنبه تبلیغاتی داشته و طایفه‌گری در جهان اسلام را ترویج می‌کند. وی افزود: با روندی که در یمن و منطقه در پیش گرفته شد، عملاً مقامات عربستان با واقعیت‌های منطقه بیشتر آشنا شده و مدت اخیر نیز از حامی آمریکایی خود مایوس شدند. بنابراین ما شاهد دو تحول در این مسیر هستیم. یکی شکست سیاست‌های عربستان در یمن و عسک‌های عملاً مقامات خاندان سلطنتی سعودی به این مسأله و دوم کنار رفتن ترامپ به عنوان حامی سیاست‌های عربستان که منجر به لمس واقعیات موجود در مقامات عربستانی شد. زنگنه بیان کرد: ایران همواره چه در مورد مسائل یمن چه عراق، عربستان را دعوت به گفت و گو می‌کرد و این دعوت همچنان برقرار است و به نظر می‌رسد همین رویکرد زمینه‌های لازم را برای آغاز یک گفت و گو فراهم کرده است. روند کنونی با توجه به شرایط محیطی، داخلی، بیرونی، منطقه‌ای و مدت اخیر نیز از حامی آمریکایی گفت و گو‌ها آغاز شود و از روابط امنیتی و رسانه‌ای به روابط سیاسی و اقتصادی توأم با تعاملات منطقه‌ای گسترش پیدا کند. این کارشناس مسائل بین‌الملل با اشاره به مذاکرات وین و نقش آن در بهبود روابط میان ایران و عربستان گفت: این مذاکرات ایران تصورات نادرستی را که مقامات عربستان در مورد ایران داشتند و گمان می‌کردند که ایران روزبه روز منزوی‌تری می‌شود را تغییر دهنده. آنها به این نتیجه رسیده‌اند که ایران کشوری منزوی نیست و می‌تواند مشکلات خود را با کشورهای بزرگ به خوبی حل و فصل کند. این تحلیلگر مسائل منطقه‌ای گفت: مذاکرات وین کمک می‌کند تا موقعیت ایران در منطقه و جهان استحکام پیدا کند، ولی نهایتاً این مذاکرات نیست که جایگاه ایران می‌تواند مسائل ایران را تا حدودی مرتفع خواهد کرد. صادرات نفت ایران به چین می‌تواند به اقتصاد ایران کمک کند. موقعیت ایران در سوریه، عراق و لبنان و می‌تواند به حل بحران‌های این کشورها در آینده کمک کند. زنگنه تصریح کرد: ایران و عربستان باید دو اصل اساسی را رعایت کنند. هر کدام از این دو کشور دارای نفوذ، جایگاه و طرفدارانی در منطقه و جهان هستند. بنابراین طرفین باید جایگاه یکدیگر را به رسمیت بشناسند. بگریز اینکه هیچ کدام از دو کشور، سیاست حذف، فاصله‌اندختن یا تحریک دیگران علیه کشور مقابل را در پیش نگیرند و به سمت حضور مشترک و تفاهم برای حل بحران‌های منطقه روند.

در پیچه

سیدجلال ساداتیان:

می‌ترسند با احیای برجام به اهداف انتخاباتی خود نرسند

یک کارشناس مسائل بین‌الملل درباره تحلیل فشارهای درونی که در مواقع مذاکرات حساس و همسوا با پروپاگاندا کشورهای معاند خارجی به تیم دیپلماسی وارد می‌شود، اظهار داشت: از ابتدایی تیم موضوع برجام مطرح شد، عده‌ای که به عنوان دلوایسان و با کاسیان تحریم شناخته می‌شدند و عبارات مختلفی در مورد آنها بیان شد، هم قبل از برجام و هم در حین مذاکرات برجام و نیز پس از آن ابزاء مخالفت می‌کردند و اکنون نیز که اینان متحده در حال بازگشت به برجام‌است، بارها همان روش و رویه با آن به مخالفت می‌پردازند و آنچه که از ناحیه برجام برای کشور حاصل شد را نیز نفی می‌کنند و می‌گویند برجام هیچ سود اقتصادی برای کشور نداشته است. در حالی که متخصصان مختلف از برجام دفاع کرده و دستاوردهای برجام را برای کشور تشریح کرده‌اند، علنا: علاوه بر سودهای اقتصادی که بعد از برجام نصیب کشور شده، حداقل قضیه برجام این بود که ما از آن ذیل ۴۱ فصل هفتم شورای امنیت سازمان ملل که عمدتاً تحریم‌های اقتصادی را شامل می‌شود، خارج کرد و همه کسانی که متحصص این کار و دست‌اندر کار هستند، می‌دانند که ما در استانه ورود به آن کشور منشور شورای امنیت بودیم که کشورهای مختلف را موظف می‌کند علیه ایران وارد درگیری نظامی شوند. مدیرکل پیشین اساسی شرقی وزارت امور خارجه تا تکبید بر اینکه بزرگوارانی که بابرجام مخالفت دارند حتی حداقل‌ها را نیز نفی می‌کنند و اکنون نیز که آمریکا می‌خواهد به برجام بازگردد، سر و صدایی پیرامون صوت آقای دکتر ظریف راه انداخته‌اند، بیان کرد: گفت‌وگویی از وزیر امور خارجه که اینان منتشر کرده‌اند و مشخص نیست چه کسی آن را منتشر کرده امروز هیماوو به راه انداخته‌است، ظریف در آن صوت حرف خاصی هم نزوده، گفته بود نظرات کارشناسی متفاوتی در خصوص مسائل اجزایی است، مسائلی که در کشور باید مطرح شود، وجود دارد؛ همچنین گفت که مجری بوده و آنچه را که تصمیم گرفته می‌شد به خوبی اجرا کرده است، وی ادامه داد: اکنون نیز کاملاً مشخص شده و مقام معظم رهبری نیز مطرح کردند که مقام‌های بالاتر از تیم دیپلماسی هستند که سیاست‌های خارجی را طرح می‌کنند، پس مشخص است که از ابتدا موضع وزارت خارجه اجرای برجام بوده‌است که امروز نیز به خوبی مذاکره کردند و دیگر دلیل ندارد که این آقایان بخواهند مخالفت کنند.